

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. Kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A városi költségvetéshez.

— 41 százalékos pótdadó. —

Városunk jövő évi költség-számlája elkészült, közkezen forog. Negyvenegy százalékos pótdáddal állunk szemben. Ez pedig azt jelenti, hogy minden adókorona után 41 fillért kellene fizetni — a költségvetés szerint. Az egyenes adó-alap 1 százalékat ugyanis 859 koronára becsüli a tanács. Ezt 41-szer véve — 35,219 K. Tehát harminc-ötezerkétötvenkilenc koronával kevesebb bevételünk mutatkozik, mint a mennyit kiadnánk.

Önkéntelenül áll elé a kérdés, hogy miért!? Talán valamely jövedelmező befektetésre készülünk? Avagy oly körülmény készlet a város polgárságának ily súlyos megterhelésére, amely elodázhatatlan közszükséget képez? Ilyen okokat a költségvetésből kiolvasni alig lehet.

Már pedig csak azért, hogy pótdadónk legyen — 35,219 koronát az amugy is szegény, minden oldalról kiszipolyozott polgárság zsebéből kivásalni, talán még sem helyes dolog.

Máskülönben az egész költségvetési tervezet behatóbb figyelmet érdemel. Feltételezzük a város lelkiismeretes képviselőtestületéről, hogy épen ezért annak minden tételét a legszigorubb bírálatban fogja részesíteni.

El sem tudjuk képzelni, hogyan bocsáthatnak közre egy ilyen «körülbelül»-eges költségtervet. Hiszen a városnak emberi számítás szerint nem «körülbelül», hanem biztosan kell tudnia évi bevételei és kiadásai összegét. Azért vannak fizetéses tisztviselői, akik ezt számon tartani és holtbizonyosra kimutatni kötelesek.

Nem akarjuk a képviselőtestület véleményét befolyásolni. Azonban azt határozottan ki kell jelentsük, hogy a költségvetési előirányzat hibás és nem felel meg az adott viszonyoknak.

Erre enged következtetni az is, hogy a biztosra várható bevételek összege legalább 3025 K 64 fillérrel kevesebbre, míg a mellőzhető kiadások 11.120 K 78 fillérrel többre vannak számítva. S ha még ehhez vesszük az egyes helyeken becsusztatott *összegelesi tévedéseket* (?), ami futólagosan véve is 2903 koronára vehető, kitűnik,

hogy 17.049 K 42 fillérrel a pótdadót csökkenteni lehet.

A számvevői indokolásból az látszik, hogy a 11 százalékos pótdadó emelkedés az 1905. és 1906. évi ex-lex, valamint az 1905. évi számadás rendén törlesztésbe ajánlott 8640 korona miatt vált szükségessé.

Ha elfogadjuk is ezt a sovány, szüksézu indokolást, akkor sincs szükség pótdadóemelésre. Hiszen „a két évi különbözet körülbelül 6000 korona“, a «törölt tételek» összege 8640 korona. Ez pedig együttvéve is csak 14 640 koronát tesz ki s így az előbb kimutatott 17.049 K 42 fillér különbözetből bőven kitélik, sőt még 2409 K 42 f főlőslegül is marad.

Ezeket kívántuk a képviselőtestület szives figyelmébe ajánlani a 170,645 koronás városi költségvetés beható tárgyalása előtt.

A politikai helyzetről.

* **A hazaárulás a férfi jellem oly büne, mely sem égben, sem földön bocsánatot nem nyerhet.** Igen aktuálissá vált ez a kérdés a letűnt darabont-korszak idejéből. Most a fővárosban megjelenő «A Nap» érdekes és az alkotmány biztosítékok keretében okvetlenül törvényerőre emelendő javaslatot közöl Druga József érsekújvári ügyvéd tollából. Ez a figyelemre és megvalósításra érdemes törvényjavaslat öt szakaszból áll és így szól:

1. §. Az a magyar honos, vagy idegen, aki nem alkotmányos kormánytól a magyar állam területén közszolgálatra kinevezést vagy megbízást elfogad, a hazaárulás büntetett követi el.

2. §. A hazaárulás életfogytig tartó és magánzárkában eltöltendő fegyházzal büntetett. Az elítélt elveszti minden polgári jogát és az államtól netán élvezett nyugalompénzét, vagy kegydíját.

3. §. Az elítélt leszármazói a negyedik igit ki vannak zárva minden közszolgálatból és a magyar állam területén működő nyilvános számadásra kötelezett vállalatok szolgálataiból.

4. §. A hazaárulás büntette el nem évül, magánvádra is üldözhető és ki van véve a király kegyelmi joga alól!

5. §. A hazaárulás büntettének bírója a rendes esküdtsek.

* **Különös dolog ez a „magyar“ politika.** Az ország ügyeit rendes kerékvágásba hozták nemzetünk nagy-

jai. Alig fél esztendő alatt annyi üdvös eszmét hoztak felszínre, a mennyit a szabadelvűnek hazudott bagoly-, patkány- és denevér-had hosszas uralma alatt nem. A koalíció a kormányzást mindez ideig a nemzet zömének meglegedésére végzi. De mindazok, akik letörtek és akiket a nemzet megvetett s akik egy hazafias kormány elismerésére nem számíthatnak, egy csoportba gyülekeznek, „Nemzeti Kör“ elnevezéssel Bécs szolgálatára összeállnak. Ez a „Kör“ egyesíti a letűnt politikai harcok rokkantjait és az osztrák uralmi rendszer híveit. Jelentkezett a balkezű vezér is. Belépett a geszti földesur; beállott a kompániába Tisza István. Ismerve a multak arányait, feltehető, hogy a nemzet eme rossz lelkű hóhérai, nem késnek magukhoz méltó alakokkal ismét szövetkezni, csak hogy eltegyék láb alól az udvar előtt is gyűlöletes ellenzéki kormányt. Am kifeleledtek a játékból a nemzet zömét, mely a haza önállósága és függetlensége felé törekszik. Mert nagy alak ugyan Tisza, Hieronymi, lex Daniel, Perczel, Fejérváry, Feilitzsch és Szöcs Pali, de a nemzet mégis talán hatalmasabb.

* **A bürokratizmus ellen.** A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, melyen az 1907-iki költségvetést általánosságban tárgyalták. A bizottságnak a képviselőház elé terjesztendő jelentését Hoitsy Pál előadó szerkesztette és ismertette. A jelentés konstatálja, hogy 48 millió korona emelkedést mutat a budget a rendes kiadások rovataiban. Ezzel szemben a bevételek 55,030.000 koronával emelkednek, így a rendes kezelés mérlege 7,000.000 koronával kedvezőbb, mint tavaly. A költségvetés reális. A kiadásokban mutatkozó emelkedések nagy része az üzemi kiadások javára esik s az üzemi bevételek emelkedése által van ellensúlyozva. Az emelkedésnek majdnem egyharmada személyi járandóságokra esik és pedig 15,634,000 korona úgy, hogy a nyugdíjakat is beleszámítva, ma már 273,523.000 koronára rug a személyi járandóságok összege. Pedig ebbe az óriási összegbe nincs beszámítva a vármegyék dotációjá, az országgyűlési kiadások, az egyházaknak és felekezeti iskoláknak adott segélyek s a közözügyi kiadások személyes természetű járandóságai és mindezek mellett el kell készülnünk reá, hogy a szükséghez képest a legjogosabb kívánságokat teljesíteniünk kell a tanítók, a vasuti alkalmazottak és bírák fizetésének rendezésével. Oly nagy teher ez, amely a nemzetre e cimen nehezedik, hogy itt van a legfőbb ideje, miszerint a pénzügyi bizottság és a képviselőház is állást foglaljon e bürokratizmus tultengése ellen. Ez a jelentés lényege. A jelentést Széll Kálmán, Bizony Ákos, Mérey Lajos és Sággy Gyula felszólalásai után stiláris módosítással elfogadták.

„A városfalvi közbirtokosság erdeje“ c. cikkhez.

(1. folytatás.)

Akaratom ellenére vitték bele nemem e dologba, de ha már itt vagyok s bűnhődöm kell községemben, hol ellenem akarják támasztani még a csecsszópókat is, az embertelen támadásoknak nincs határa s az alaptalan vádaskodások napról napra megújulnak ellenem, mivel látok, hallok s jogtalanságot nem szenvedhetek; nem bánom ha már úgy kell lenni, ha az illetékes tényezők megneheztenek is rám, de mégis tisztelettel kérdelem meg, vajjon hol mulhatott el az, hogy a fent említett miniszteri intézkedés figyelmen kívül hagyásával egy 40—50 ezer koronát érő birtok közvagyonból magán vagyon lett?!

Nevezett irat két pontjával szolgálhatok, mit mely tisztelettel ajánlok az illetékes hatóságok figyelmébe.

1. **Az** ezuttal engedélyezett felhasználat tárgyát képező 320 kat. hold területnek tényleges kihasználása mindaddig meg nem kezdhető, míg a nevezett közbirtokosság által kifizemelt 1420 kat. holdnyi földbirtokra vonatkozólag végérvényesen megkötött adás-vevési szerződés a közig. bizottságnak bemutatva nem lesz.

Felhívom a közig. bizottságot, hogy a nevezett közbirtokosságot jelen elhatározásomról haladéktalanul értesítvén, egytuttal figyelmeztesse, hogy a megszabott feltételek esetleges meg nem tartása törvény-szerűleg fog beszüntettetni.

Budapest, 1890 febr. 4-én.

A miniszter helyett

Fejér s. k.

Ez intézkedést ilyen záradékkal ellátva adták ki:

2183—1890 alispáni számhoz.

A tekintetes főszolgabíró urnak

Oklánd.

Fenti magas rendeletet a h.-városfalvi közbirtokosság kellő értesítése s az abban foglalt rendelkezések iránti intézkedés megtétele céljából oly megjegyzéssel közlöm, hogy a közbirtokosság által megkötött adás-vevési szerződést vagy eredetben, vagy hiteles másolatban folyó év március hó 20-ig hozzám terjessze be. Székelyudvarhelyt, 1890. febr. 20.

Török Albert s. k.

alispán.

Ime a kettős szigorú intézkedés! Méltó és érdemes dolog lenne, ha a vármegyei közig. bizottság hivatalból szigorú vizsgálatot indítana, hogy ez ügynek homályos részletei világítva legyenek s egy közbirtokosságnak érdeke a jelen és jövő nemzedék érdekében megvédelmezve legyen.

Ezt tenni szent kötelesség, ezzel a ténnyel a nagy közönség érdeke inkább van szolgálva, mint agyonhallgatással. De nemcsak, hogy a nagyközönség érdeke van ezzel szolgálva, hanem ilyen és hasonló eljárásokkal a nép bizalma megnyi-

latkozik a vele együtt élő vezetőikkel s a felettes hatósággal szemben, melytől várja és reméli védelmét, partfogását. — Az ilyen igazságos és törvényes eljárással látni és tudni fogja, hogy ki az, a ki javát, boldogságát s ki az, aki kárát, romlását akarja.

A ki igazságot s tisztán látást ohajt, a ki nem fél a közvéleménytől, a ki kényelmét is kész feláldozni s nem szolgál magán érdekeket, az a nép barátja, még akkor is, ha a kisebbek uton utfélen rágalmazzák, a nagyobbak pedig esetleg nem kedvelik, sőt üldözik, mint sokszor megtörténik azért, hogy miért bolygatják a dolgot, miért törődnek a szegény, elhagyott nép sorsával s így miért zavarják ilyenekkel, s miért nem hagyják szabadon folytania a dolgokat, még pedig az olyan önkényes dolgokat, melyek évtizedekre megölik s lehetetlenné teszik a nép és községek felvirágzását, a boldogságot szolgáló együtt működést. A ki az ilyenféle ügyeket nem kívánja tiszta világitásba állítani elé, az bárki legyen is, nem barátja a népnek, a közjóknak s az együttes előhaladásnak. Ha az egyes községek nem boldogulnak, nem boldogul az egész, nem a haza s nem a megye sem. A törvényeket s fennálló szabályrendeleteket nem tisztelő s azoknak pontjait hűségesen be nem töltő embereket a törvény büntetni szokta, de mikor az ilyen eseteket elnézi, legyezegeti, akkor az önkénynek szabad utat nyit, ezelőtt a gyengék s még erősek is meglapulnak, türenek, szenvednek; az önkény pedig jót sohasse vagy nagyon ritkán szült, hanem igen is alapja szokott lenni a szegénységnek, erkölcstelenségnek, meghunyászkodásnak.

Városfalván már volt olyan eset, hogy ártatlan ember önkényes és szabálytalan eljárás folytán bűnhődött s midőn igazságát kereste — és azt okmányokkal igazolta — újból fizetnie kellett. Hát olyan mennyi van és lehet, hogy kevesebb jogot élvez, több kötelességet teljesít és viszont több jogot élvez s kevesebb kötelességet teljesít, a mi szintén bizonyítható volna — ha volna kinek.

Kinek érdeke, hogy mindez ne lsson napvilágot? A vármegyének nem, a községnek nem, a közboldogságnak sem. Hát akkor miért maradjon mindez homályban? Tudja a jó Isten!

Volte községnek csak nem régi-ben menje, kanja, fehér és fekete bikája, nem fizetett községi pótdát. Most már mindenféle apa-állatot rovatából tart fenn, külön fizet pótdátot ezen felül. Mindez miért?

A tények feleljenek helyettem, továbbá a számadások s az olyan eljárások, melyeket bolygatni nem mert senki, mert ha ezt tette, jaj volt szegény fejének, végül pedig a szabálytalan eljárások, melyeket sokkal jobb pihenni hagyni, mint esetleges felületes vizsgálat alá bocsátani.

Igy vagyunk most az u. n. Kénosi-féle közbirtokossági vagyonnal! Van-e lelke, érzése az arra hivatottnak, hogy e dolgot annyiban hagyják! Hisz így a bűn orgiákat ül és az erény, igazság, népboldogítás gyászba öltözhethet!

A miniszteri rendeletben az a birtok 142 holdnak van írva, most a valóságban 126 hold. Már kezdetben oda lett 16 hold, már most a többin a sor.

Ezek után már kevés mondani valóm van. Kiss Jenő cikkirónak a legelső állítását egy teljes szövegében bemutatott okmánnyal megdöntöttem, holott ő nagy határozottsággal állította, hogy Jakab Gyula nem vásárolta meg a Kénosi Béla birtokát — pedig igaz, hogy megvette. Azt is állítja cikkirő, hogy: az új birtokban mindazok részesek lettek telekkönyvileg is, a kiknek a közbirtokossági vagyonban részüik volt,

tehát károsodást egyénileg tulajdonképpen senki sem szenvedett.

Hát ez állításban is téved a cikkirő, mert az egyház is csak belső-ségből részesedett, a többiből nem akarnak adni, de ezen kívül is még számtalan van, a ki részt nem kapott. Szükség esetén nevekkel is szolgálhatok, mert én minden állításom igazolni is tudom s szeretem is, nem szokásom egyoldalú értesítés után haladni s olyan állításokat — melyek csak hangzatosak — az igazság rovására leszögezni.

Hát az ilyen megesk az emberrel. Nem benne keresem az okot, hanem hihetőleg rossz kuforrásból nyerte értesüléseit s valamint az első nem felel meg az igazságnak, úgy a többi ezen felépített állításai — a másokra vonatkozólag nem terjeszkedem ki — sem elég hüék. Például én magamnak e birtokból soha részt nem követeltem, tehát nem is fáj, ha nem kapok.

Az egyház kapott a Mezőkörtből azaz a belsőségből azt hiszem éppen annyit, a mennyi megillette. S hogy a most meglévőben is van része, azt határozottan állítom s ezt igazolja az, hogy 14—15 éven keresztül az egyház nem fizetett községi pótdátot. Tehát 14 éves gyakorlat és belsőségbeli illetmény igazolja az egyház jogát, a melyt most kijátszással elvehetnek, de ha ezt tulajbuzgóságból megteszik, talán nem vádolhatnak engem azzal, hogy nem emeltem fel tiltó szót — esküm szerint — egyházam érdekében.

De továbbá az egyház jogát egy más esemény is igazolja. A közbirtokosság erdeje fainak egy nagy részét egy más alkalommal szintén eladták. A pénzt takarékbba tették. Évi kamatja a városfalvi föld- és házadó törlesztésre fordították. E kamatból fizetik az egyház föld- és házadóját. A melyikben egyiknek része van, a másban is kell legyen. Mindezeket különben cikkirő ép oly jól tudja, mint én, valamint azt is, hogy a régi emberek elég jól és bölcsen intézkedtek, de akkor ők is kilettek játszva, s a mostaniak közül némelyek ilyen utakon akarnak tetszelegni, hogy t. i. föld- és pénz osztást tesznek, javasolnak, jól tudva, hogy a pálinkának hatása van.

De, hogy igazán okos előrelátással jártak a régiek sokszor a dolgok intézésénél a fennebbi két nemes intézkedés az adózás körül, meg az egyháznak többszöri adakozás is mutatja, de mutatja az 1893 évi január 8-iki közbirtokossági gyűlés határozata, a melyben ki van mondva, hogy sem községileg sem birtokossággal nem szabad italt kiadni, mert az olyan kiadást, sem községileg, sem birtokossággal nem veszik be. — És e határozatot valami 30 birtokos irta alá s egy ideig meg is lett tartva s addig jól is folyt az ügyek, de utóbb annyira mentek az ital fizetéseken, hogy méltó fájdalomt és elkeseredést szülhetett egyesekben.

(Folyt. köv.)

Péter Sándor.

KÜLÖNFÉLÉK.

† Jung-Cseke Lajos.

Már lapunk mult számában jeleztük a lesújtóan szomorú hírt, hogy Jung-Cseke Lajos elhunyt. Bátran mondhatjuk, hogy a gyász egyformán érte Udvarhely város egész közönségét felekezeti és korbéli különbség nélkül. Ezt legszembeszökőbb módon bizonyította be a péntek délelőtti temetés. Ott volt azon a városnak apraja-nagyja, tisztelőinek és barátainak beláthatatlan sokasága; minden arcon a meghatottság szomorúsága tükröződött vissza, mert ez nem az obligát hivatalos megjelenés volt, hanem a szerető szívek őszinte megnyilatkozása. A szertartást a gyászháznál Ferenczy Károly gyergyószentmiklósi esperes-plebános, az elhunytjának régi igaz barátja

végezte, ugyanő kísérte fel a templomba a kerületi papság, az összes tanítványok és igen nagy közönség közepette. A templom hajójában felállított ravatal felett Sebestyén Mózes zetelaki esperes-plebános tartott gyászbeszédet. A mély meghatottság érzése rezgett át hangján, midőn a volt lelképástort udvarhelyi hiveitől, a kerület fejtő Udvarhelymegye minden katolikusától elbucszította. Jellemezte az elhunyt lelkének magas szárnyalását, értelmének mély bölcsességét, a tettek emberét, ki nem szavakban, hanem cselekedetekben szeretett. Az utolsó Istenhozzád elhangzása után paplárcsai bemutatották a boldogult lelkéért az engesztelő miseáldozatokat; még egyszer felbugott a „Liberia“-nak megrázóan fenséges dallama és Jung Cseke Lajos folytatta utolsó utját a temetőbe. A temetőben Mikes János plebános végzett a sir felett rövid könyörgést; egy bucsu-dal hangzott fel: a gymn. énekara és a rögek dübörögve hullottak a koporsóra: Jung-Cseke ott pihen elődjének Demeter prépostnak és néhai tanártársának, Kovács Antalnak, szomszédságában. Porladozó hamvaik a derekasan betöltött hivatásnak, a becsülettel megfutott életpályának öntudatáról sutognak egymáshoz. Ez öntudatnak jutalma a földön: a jók szeretete; tul a siron: az örök élet koronája. Ugy legyen!

— **Kossuth Ferenc** kereskedelemügyi miniszter, a 48-as függetlenségi párt nagynevű elnöke, pénteken töltötte be életének 65-ik évét. Ebből az alkalomból az ország minden részéből számtalan üdvözlő távirat és levél érkezett hozzá. Ugyszintén személyesen is oly sokan keresték fel ez alkalomból, hogy bizvást elmondhatjuk, hogy pártunk családi ünnepe, mellyel illusztris vezérét ünnepelte, az ország ünnepévé változott. Ezekhez csatoljuk a magunk jó kívánatait ahhoz a nagy munkához, melyet Kossuth Lajos fundamentumozott.

— **Lányi Imre** helybeli m. kir. posta- és távirafőnök, felügyelő, e hó 20-án tölti be közzolgálatának XXX-ik évét. 1876. november 20-án tette le ugyanis az első szolgálati esküt. Nagy dolog 30 évet eltölteni oly exponált hivatali állásban, mint a postai szolgálat és Lányi Imre közmegelegedést, sőt szeretetet vívott ki magának. Őszintén üdvözlőjük a nevezetes évfordulón és közönségünk tiszteletét, polgártársainak becsülését, e legszebb elismerést nyújtjuk át neki jó kívánatainkkal kapcsolatosan.

— **A székelly birtokrendezés** ügyében Polónyi Géza igazságügyminiszter elnöklésével tartott szakértőkezet, melyen Ugron Ákos főispán, Ugron Zoltán és vármegyénk összes országgyűlési képviselői résztvettek, befejezést nyert. A miniszter részletesen ismertette a törvénytervezetet, mely főként három irányban óhajtja a kérdés rendezését: a megengedhetőség, a tagosító mérnökök képesítésére, valamint az Erdőarányosításra és legelőelkülönítésre nézve. A törvény némi tekintetben visszaható erővel is birni fog, mert nem annyira jogi szabályozás, mint inkább gazdasági és célszerűségi intézkedéseket léptet életbe. Az értekezleten vármegyénk-ből Ugron Ákos főispán, Dr Hinder Ernő képviselő és Ugron Zoltán szólottak a kérdéshez; ismertetvén a vármegyénkben tapasztaltakat. Polónyi Géza igazságügyminiszter hosszabb beszéddel rekesztette be a szaktanácskozást s abban összegezve a most lefoly-

tott tanácskozásnak eredményét, a következőket emeli ki: Erdélyben a birtokrendezéssel kapcsolatban bajok merültek fel és ott az orvoslás sürgősen szükséges, e tekintetben azt hiszi, hogy egyetlen sporadikus felszólalás kivételével a szaktanácskozomány teljesen egyetértett. A «hogyan» tekintetében meglehetősen eltérők ugyan a vélemények, de annyit mégis konstatalhat, hogy a tervezet akkor, mikor az arányosítás és a tagosítás kérdéseit öleli fel, mégis a helyes nyomon indul, mert tenyleg első sorban az ezen területen előfordult bajok orvoslása vált sürgősen szükségessé. Azután összegezte az egyes kérdésekre vonatkozó értekezleti megállapodásokat és végül köszönetet mondott a résztvevőknek, mire a tanácskozományt berekesztette.

— **Fejes Áron** helybeli ev. ref. kollegiumi tanárt az erdélyi ev. ref. egyház közgyűlése megválasztotta egyhangulag a nagyenyedi tanítóképző intézet igazgatójának. A meny nyire örülünk a jól megérdemelt kitüntetésnek ép annyira fájlaljuk, hogy társadalmunk elveszt egy valóban munkás, tevékeny tagot. Lelje örömet a nemzet napszámóainak nevelésében ép úgy, mint itt a hol szerető atyja volt a kollegium ifjúságának Jobb választást alig tehetett volna a közgyűlés, midőn egy rendkívül képzett és minden ízében magyar gondolkozásu embert állított a tanítóképző intézet elere.

— **A helybeli Nőegyesület választmánya** ma, november hó 18-án, vasárnap, délután 2 órakor, a vármegye háza kistermében ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárnyak: Tea-és fillérestélyek helyiségeinek kitizése. Segélykérések tárgyalása. Szegény tanulók felruházásának ügye. Új tagok bejelentése. Ugyanott lesz a Teaestély rendező bizottságának bizalmas értekezlete is, Demény Ferencné elnökléte mellett.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. Szabó Albertné Bukarestből 20 koronát küldött a helybeli jótékony nőegyesület elnökségének, a szegény tanulók téli felruházására. Szives adományáért fogadja az egyesület hálás köszönetét.

— **Városi gazdálkodásunk** tarthatatlan voltáról, világos képet nyújt az 1907. évre szerkesztett költségvetési előirányzat, melyről lapunk első helyén teszünk egy pár megjegyzést — általánosságban. Igen érdekesek azonban az egyes fejezetek is. Igy pl. a községi jogok jövedelménél van egy tétel: a „Vásárvám jövedelem“, melyből csodálatosképpen egy fillér sincs a költségvetésben felvéve. Ez annál is inkább csodálatos, mert hiszen tudvalevőleg éppen ez a cím az, amelyre napról-napra bevétel szokott lenni. Hiszen tejt, tojásért és hetivásárok alkalmával egyéb árucikkéért is talán csak fizetnek vámot? Hát a következő bevétel vajjon hol szerepel? Felkérjük a városi tanácsot, legyen szives ezekről általunk a nagyközönséget, mely iszonyodik az alpnélkül való pótdátótól, tájékoztatni sziveskedjék. Ezt annál is inkább kérjük, mert fel sem tételezzük, hogy a város vagyona körül panama folytana és az egyes jövedelmi források bünyös célzattal eltírtoltatnának.

— **Természetes.** — Rák-kongresszus lesz Budapesten — írja „A Nap“. — A városi tanács is részt vesz benne? — kérdé egy polgár. — Természetesen... Hiszen a város

gazdálkodásában — minden hátrafelé megy...

— **Szent-Antal est.** A szokásos Szent-Antal-esték e hó 24-én megkezdődnek. Az első est műsora a következő: Nyitány, ének Szent-Antalhoz. Gróf Mikes János megnyitó beszédet tart. Szaval Florián Mariska. Énekel Pap Irma. Szabad előadást tart Embery Árpád tanár. Zene Szaval Orbán Domokos. Ének, Nagy asszonyunk; reménye.

— **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter Dr Péter Sámuel elesdi járásbírósi és Szathmáry Mihály székelyudvarhelyi törvényszéki aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Másnak három — nekünk egy sem.** Természetesen ismét csak Marosvásárhelyről van szó, ahol egyszerre három új állami iskolai épület fog épülni, melynek telkeit immár kiszemelték. Az egyik iskola a Szent-György-téren, egy a vár környékén és a harmadik a Hidvégen fog épülni. Ez pedig nemcsak Marosvásárhely intéző férfainak derék tevékenységét, hanem egyben a mi elhanyagoltságunkat is fényesen, vagy — ha úgy tetszik — szomorúan dokumentálja. Addig vacillálunk és várjuk a sült galambot, amíg önként, vagy felsőbb parancsra — még hozzánk is elröpülhet. Nekünk talán nem eléggé sürgős a száz-számra iskolát nélkülöző gyermekek elhelyezése, mert a közérdekű dolgokkal vajmi kevesen foglalkozunk.

— **Az első fillérestélyt** holnap (hétfőn) tartja meg a polgári önképzőkör igen változatos műsorral. Az estélyek sorozatát Solymossy Endre egyesületi elnök nyitja meg. Vári Albert helybeli unitárius pap felolvas, Papp Irmuska énekel, Nosz Ilonka monologot ad elő és Benedek Árpád szaval. A kedélyes és szórakoztató estéket a nagyközönség figyelmébe ajánljuk.

— **A haltenyésztés érdekében.** A földmívelésügyi miniszter négy közönségnek 40 ezer darab szivárványos pisztrángikrát és azok kiköltésére két kaliforniai költőedényt adományozott, hogy a községek határára át folyó patakokat hallal benépesítsék. Nálunk, a Székelyföldön is van elég patak, melyben pisztrángot tenyészteni lehetne. A gazdasági egyesület, de főképp a gazdakörök igen helyesen tennék, ha ebben az irányban mozgalmat indítanának.

— **Előléptetések.** A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke Sztójka Dénes helybeli kir. járásbírósi és Orbán Sándor kir. törvényszéki hivatalnok előléptetésben részesítette. Előbbi a 900 és utóbbit a 700 K-ás fizetési fokozatba sorozta.

— **Dicső Rákóczi fejedelem** emlékeztetével foglalkozik vezető cikelyében az „Erdély” most megjelent 9—10. száma, mely az erdélyi részek legmagasabb hegycsúcsát, t. i. a fogarasi havasok Nejoj-hegyláncának 2500 métert meghaladó őrszemét: Rákóczi csúcsra ünnepelesen fölavatni indítványozza. — A kegyeletlen indítvány után a csinosan kiállított füzetben Zala Márki Sándor dr. jubileuma, Czárán Gyula „Csodavár”, Hangay Oktáv „A runki szoros kikutatása” című képekkel is illusztrált dolgozatai következnek; a nyáradamenti násznagy szerepéről N. Kovács Géza, a Nyíró-család marosvásárhelyi siremlékéről pedig Ifj. Darkó Ákos közölnek érdekes adatokat. — Az apróbb közlemények élénk tartalma zárja be a honismerletű füzetet. — Az „Erdély”-t az E. K. E. tagjai tagsági díjuk fejében ingyen kapják.

— **A Székely-Egyesület képes naptár és évkönyv 1907-re** megjelent Benedek Elek szerkesztésében a rendes gazdag és igen érdekes tartalommal. A közlemények sorát a lefolyt év legérdekesebb eseményeinek, a képviselőház feloszlásának, az ezt követő képviselőválasztásnak és az új nemzeti kormány megalakulásának története nyitja meg, az összes miniszterek arcképeivel s ezenkívül számos érdekes képpel a képviselőház feloszlásáról, Kossuth Ferenc otthonáról stb. A székely közönséget különösen fogja érdekelni a székely kirendeltség működését ismertető cikk, melyhez két kép is van, egyik a baróti közbirtokosság mintalegélőjét mutatja be, a másik az Algyógyon tanuló székelyeket. A tanulságos és érdekes olvasmányok egész sora van még az idei naptárban, nevezetesen: elbeszélés Benedek Elektől, Gaál Mózes-től, Kiss Menyhért-től, versek Jakab Ödöntől, Nagy Ferenc-től, Figyelemre méltó Kolombán Lajos cikke a Barcaság önvédelmi harcáról, Balló István cikke a madéfalvi veszedelemről az emlékoszlop képeivel. Bemutatja a naptár Szász Károly, Bartha Miklós, Koós Ferenc és Gálffy Ignác arcképet, életrajzokkal. Rendkívül tartalmas a gazdasági és egészségügyi tanácsadó. A Székely-egyesület hivatalos közleményei s a székely cím és névtár egészíti ki a naptár gazdag tartalmát. Ára 60 fillér s kapható a székelyföldi könyvesboltokban és általában az országos vásárokon.

— **A visszatetsző szaga** és ize következtében oly nehezen bevehető csukamájolaj vegre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió”-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

— **A jóból nem árt meg a sok,** példa rá az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kecskeméti kitűnő barack crémje

— **Zenélők figyelmébe.** Zala Mór jóhírű zeneműkereskedése Budapest, VI. Teréz-körút 2. ujonnan megjelent terjedelmes zeneműjegyzékét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldi.

— **Világra szóló magyar találmány.** Köztudomású, hogy az eddig használt falfestések, úgy a tartósság, mint a közegészség szempontjából tökéletlenek. Jobb hiányában azonban még ma is ezeket használjuk. — Hazai szükségletünk fedezésére mintegy 20 millió korona értékű festékanyagot importálunk. Ezt a nagy importot redukálhatjuk a nullára, ha szükségletünket a Lőrinc-féle szabadalmazott festékekkel pótoljuk, a melyet 14 évi kísérletezés és gyakorlati alkalmazás után legelső szakértelműek, mint Hausmann Alajos, Cserháti Jenő műegyetemi tanárok, Dr Csatóry Lajos közegészségügyi tanácsos, Dr Uhryk Nándor az országos tébolyda v. főorvos, egészségügyi tanár, Hubert József műépítész, Dobieczy József mérnök, a Magyar Jogvédő Egyesület igazgatója stb. előtt is kipróbált festékek minden követelményt teljesen kielégítenek. Ezzel a szabadalmazott festékekkel eszközölt festések, meszelések, díszítések vagy mintázatok a falakon és utcai homlokzatokon, simák, sikosak, ennélfogva a port fel nem fogják, a felületre szilárdon rögződnek s nemcsak nem porlódnak, hanem szappanos vízzel moshatók. Száraz kefével ki is fenyésíthetők, mely fény a lemosás után is maradandó. A felsorolt előnye mellett a legnagyobb az, hogy ára egyenlő az eddig használt festékekkel. A festéksorozat bármilyen tárgy vagy felület (új vagy ócska fa, deszka, kerítés, vakolt, meszelt, festett fal, kő, tégla, cserép, fém, üveg stb.) festésére alkalmas. Takaróképeségüknek fogva az eddig nélkülözhetetlen előmoszolás, fal lemosás, olajos beeresztés fölösleges. A Lőrinc-féle festékek az eddigi eljárás szerint használhatóak tetszés szerinti színben. — Ezen festékeknek páratlan előnye közegészségügyi szempontból, hogy a falak belégzését nem gátolják és az időjárás hatásait követik. Ennek az új páratlanul álló magyar szab. festéksorozatú anyagoknak előállítását és forgalomba hozatalát is célozzák Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek iparfejlesztési — már elfogadott — törvényjavaslata, a mely hivatva lesz szakiparunk minden ágát megerősíteni és a nagy földi behozatalt fokozottan kiküszöbölni. — Ezen szab. festékek nagyban gyártására a kormány támogatásával részvénytársaság van alakulóban 1.000.000 K alaptőkével, 10.000 drb névre szóló 100 K-ás névértékű részvény kibocsátásával. A részvényjegyzési íveket már szétküldötték az alapítók. — Részvényeket jegyezni november hó 30-ig lehet a Belvárosi Takarékpénztár r. t.-nél Budapesten és az alapítók központi irodájában Budapest, Kerepesi-ut 17.

— **„A vig üvegy”** a hírneves operett előadása már a hidegebb időszakra maradt. A mikor színterül, akkor már nagy szerepet játszik a hírneves kecskeméti menyecske líkór az asszonyok kedvence az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kitűnő készítménye.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Írta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(79. folytatás.)

Elvileg a székelyek adómentessége 1657 után sem szűnt meg voltaképp; eltekintve az 1657—1663 és az 1686—1691 évek országos közterheiktől, csapásaitól, a törökadó részarányán kívül, tényleg a székelyek kevés adót fizettek. Az 1690 évi nagydísnódi országgyűlésen adómentességük Thököly által futólag s végül a Leopoldi Diplomában is el ismerte papiroson. Utóbbi szerint: „a székelyek minden adózástól, a téli és nyári bekvártélyozás terheitől, tizedtől s ama javaik elvételeitől, melyekkel a fölkelés teljesítésére rendelkeznek, most és a jövőre nézve is mentesek lesznek.” Ellenben kötelezvék, a haza védelmezésére saját költségeiken hadi szolgálatot tenni.¹⁰ De már a következő évben szabad akarattal 22.000 ft. adót vállaltak a székelyek s innen kezdve az évről évre emelkedő országos adóban mind nagyobb arányokban vettek részt, úgy hogy pl. 1703-ban már 93.750 ftot fizettek.¹¹ A török háború bevégezése után szabadulni reméltek végre a sok adótól. Azért az 1701-iki országgyűlésen követik által a béke-kötésre való utalással felszólaltak a további adóemelések ellen, hangsúlyozván, hogy idáig csak az Unióra való tekintettel vállalták az adókat, a melyeknek fizetésére ők különben kötelezhetők sem volnának. De jog, törvény és felszólalás nem sokat használt; a sok katonaság, az oratórok, az őrség, mind-mind az országban maradt s velők együtt ott voltak az elviselhetetlen adók, melyeket tényleg azok eltartására harárcsoltak össze. Működött az osztrák uralom. Valamint a Leopoldi Diploma sok más pontja, úgy a székelyek adómentessége, szabadsága és alkotmánya is, csupán formáság, papiros, írott malaszt lett a sok teher folytán. Ezek a rengeteg adók voltak tényleges okai annak, hogy a 17-ik század végének roppant szenvedései után alig-alig bírt magához jönni többé az egész Erdélyország.

Hadi adóknak, közterheknek tekinthetők egyébként azok a természetbeli adományok is, termények, melyeket a székelyek 1661, 1662, 1672 és 1683-ban a törököknek és 1688—1691-ig a császári csapatoknak fizettek, szállítottak. A török seregnek adott szállítmányok csekélységek voltak, viszonyítva ahhoz, a mit 1688, 1689-ben s azután, az osztrák csapatok emésztettek, zabáltak fel; 1689-re esik a szállítmányok tetőpontja, a harárcsola garmadája. Ekkor a székelyekre a januári és novemberi országgyűlésen 3398 köböl búzát, 12150 köböl zabot és 1690 (!) mázsa húst róttak ki. Azonkívül 1500 darab ökröt, 2500 székér szénát és 350 hordó bort kellett szállítaniok. Valóban súlyos terhek, retentő adók voltak ezek, kivált ha a Székelyföld szegénységét tekintjük s a mellett azt is számba vesszük, hogy ugyanezen idő alatt 262.000 ft. készpénzt is kellett fizetniök. Ebből a roppant összegből az 1688 és 1689-iki évekre kizárólag 251.000 ft. esett. Valóban nagy teher!

A Székelyföldön állomásozó osztrák csapatok számára a természetbeli szállítmányok 1691 után is megmaradtak. Csupán 1699-ben változtatták azokat át készpénzre,¹² akkor, mikor sem termény, sem pénz nem volt már.

Emez országos közterhek és török adók mellett a székelyek egyéb járulékaik az ország szükségleteinek fedezéséhez aránylag igen csekélyek voltak, annál csekélyebbek, mivel hogy azok nem szabályszerű rova-

talok, hanem csak szórványos és időszaki illetékek, adakozások és kivételek voltak. Azoknak célja az adóajztromokban nincs mindig megjelölve vagy legalább speciálizálva, a minők a többek közt pl. az 1667-iki 500 és az 1671-iki 600 tallér is. Fontosabb követségek alkalmával, most is, mint azelőtt, a székelyek is hordozták a rendkívüli költségeket ama korszerű felfogásból indulva ki, mely szerint a diplomáciai érintkezésből mind a három nemzet egyaránt húz hasznot. Így 1674-ben 500 tallért fizettek a szultánhoz küldendő követség részére, 1688-ban pedig 3500 ftot a császárhoz indított követség számára.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Mergel-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlatárak Budapesten:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	145—	148—
Finom szesz adózatlanul	45-50	48-50
Nyers szesz adózva	143—	145—
Denaturált szesz	38—	40—

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimélve a Scott-féle Emulsió előállításához szükséges nyers anyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alfoszorsavas mész és nátron bizsottasság részünkre. Ezen kizárólag elsőosztályú anyagok műszaki gyakoroltságát és szinte kíméletlen tisztaságát magában foglaló sajátosság Scott-féle eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívüli hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyöngeges összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőt betegről, akár gyermekről van szó, a Scott-féle Emulsió mindenesetre felülmulhatatlan erősítő szer.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Fogorvos.

Perl József American Dentist f. hó 19-én Székelyudvarhelyre érkezik és néhány napig a Budapest-szállodában fog rendelni.

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség és becses megrendelőim tudomására hozom, hogy

férfi-szabó üzletemet

Bem-utca 1. szám alól áthelyeztem **Kossuth-utca 6. szám alá.**

Ezúton is kérem a nagyérdemű közönség és az igen tisztelt megrendelőim becses pártfogását

Székelyudvarhely, Kossuth-u. 6. sz.

kiváló tisztelettel

Papp István,
férfi-szabó.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánffy J. fiai vasuagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Szakkvélemények

az Esterházy cognacról:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgált és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

ESTERHÁZY COGNACOT

betegünknek alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.
Dr. Kétly Károly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.
Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.
Dr. Poór Imre egyetemi tanár.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.
Dr. Báron Jónás kir. tanácsos, egy. tanár.

Az Esterházy cognac

minden előkelő fűszer- és csemegekereskedésben kapható.

KÉRJEN
csak
Seller és Kary-féle

FREDIN

legjobb tisztítószer minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcalf, oscaria, chevreaux és lakkeipóh. Bécs, XII.1.

Képes levelezőlapok, finom levélpapírosok
dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók
könyv-, zenemű-, papír- és rajzszekerkereskedésben Székelyudvarhelyen.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

Uj divat-raktár!!

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, **Batthyány-tér 6. szám alatt (Frölich-féle ház)** ujonnan berendezett

női- és férfi-divatáru raktárt

nyitottam. Midőn a vásárló közönséget új üzletem megnyitására tisztelettel értesítem, kérem szives bizalmát és pártfogását, melyet én nemcsak jó áruimmal és pontos kiszolgálással, de olcsó áráimmal is igyekezni fogok kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

SCHIROKY ÁGOSTON.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

következő hivatalos vizsgálaton átment **BOROK** vannak nagy mennyiségben raktáron:

Fogy. adóval együtt	Fogy. adó nélkül
Magyarigényi rizling	80 fillér
Mézses fehér	65 fillér
Siller szekszárdi	47 fillér
Fehér asztali	45 fillér
Hegyaljai asztali	78 fillér
Villányi vörös, 1900 évi	88 fillér
Tolcsvai szamorodni 1900	155 fillér
	144 fillér

Palack borok: Zöld sylvani, Magyarigényi Som, Keckométi Auvergnas Gris, Farsai Furmi stb. fajta kitűnő palack borok a legolcsóbban kaphatók. — Megrendelésre bármily faj palack borok hozhatók. Vételnél hordóért literenkint 13 fillér letét adandó. — Hordók 3 hónapon belül sörletlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámított áron visszavételnek.

Első Budapesti Malom-építészeti és Gépgyár képviselője.
KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-felét kérjük, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Hogy hívják?

Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve örzi a KISS bankház!

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet! Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el **pecsét alatt**, például: a lepecsételt boríték előoldala: a boríték hátsó oldala:

„János”

Születési év: 1877.

Használja ki az alkalmat. Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére eltett szerencsesorsjegyet. Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsésége NAGY”

jelmondas híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a KISS bankház kiadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk szerencsésége lepecsételt záloglevelét és gazdaság megjölét közel lesz önhez.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már *folydó évi november hó 22. és 23-án lesz.* Az I-ső oszt. sorsjegyek árai: Egy nyolcad K 150. Egy negyed K 3.—. Egy fél K 6.—. Egy egész K 12.—.

KISS KÁROLY és TÁRSA

magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 13. sz.

Fiókok: VI., Váci-körút 5. sz. — VII., Erzsébet-körút 22. sz.

Varroda. A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy Király-utca 5. szám alatt varrodát nyitottam. Elvállalom a mai divat szerint a legdiszesebb és a legegyszerűbb ruhák készítését. Gyász ruhák 24 óra alatt készülnek. Kiváló tisztelettel *Révész Janka*, varrónő.

„Eredeti Singer” varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében *kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél rendelhetők meg*, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök *valódi* Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

Kiváló tisztelettel
Bokor András.

az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

KOCSIK kiváló minőségű ben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyen. Használt kocsikat becsere és kijavít.

Főzöttcet gyári raktár!

Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi község-raktár! Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmuárak, függő, fali és asztali lámpákban. Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, batéliakban és kimérve, ugyszintén minden fajta likörök, a legjobb és leghirvevesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!